

Reakce profesora Dlouhého na článek "Ptactvo odmítá ekologické zemědělství"

Článek vyšel v Lidových novinách 25. 5. 2010

(<http://jaroslavpetr.bigblogger.lidovky.cz/c/139284/Ptactvo-odmita-ekologicke-zemedelstvi.html>)

Popularisace vědy je dobrá věc, ale nesmí být vědecky slabá. Ohanění se vědou znalosti nenahradí. Autor evidentně neví nic o ekologickém zemědělství a ani nezakryvá svoji zaujatost, což obojí ubírá na verohodnosti.

Samozřejmě, závěr na konci článku je správný. Vyhledověle ptactvo pochopitelně dává přednost krmivu s vyšším obsahem bílkovin, což při intenzivním hnojení dusíkem (z nafty, 1 kg čistého dusíku = 2 litry nafty, nemluve o nitrátu ve spodní vodě, celiáci z glutenu etc.), je pro produkty z konvenčního zemědělství charakteristické a dávno známe. Biopsenice není lepší vysokým obsahem bílkoviny, ale jejím kvalitnějším složením. Hledá ale jak známo dává přednost kvantitě.

Proč autor již dříve nereagoval na preferenční testy s krysami, provedené opakovaně před lety na příklad na Boltzmanově institutu ve Vídni nebo nedávno na CZU v Praze?

Domestikovaná zvířata dostávala pšenici (ad libitum) z konvenčního a ekologického zemědělství a dávala signifikantně přednost biopsenici. Co s tím?

Take se naskytá otázka, kam se podělí vsichni ptáci z konvenčního zemědělství – nejen bazanti, koroptve, křepelky, ale i ostatní? Na biofarmách je signifikantně 2–3 krát větší počet ptaku a druhu ptaku (Braae et.al., 1988, Petersen et.al., 1995, Chamberlein et.al., 1999, Christensen et.al., 1999). Odkud v tom případě pochází pseudoudaj, že ptáci mnohem lépe prosperují na polích a lukách (?) konvenčních zemědělců?

Ze bioplodiny ptactvu neschází je dávno prokázáno. I jen s použitím "zdravého selského rozumu", autorem zesměšňovaným, musí být každému jasné, že v krajině zcelených lanu pomocí chemických pesticidů klinicky čistých monokultur se asi ptákům moc darit nemůže (take tam dnes skoro žádní nejsou). Což je situace v konvenčním zemědělství. Naproti tomu "zdravý selský rozum" říká, že v krajině s různorodou vegetací (diversifikovaným osevním postupem), s remízky a biokoridory, se semena ne do klinické čistoty vyhubených plevelů, hmyzem a k životu ohleduplným zemědělcem, se asi ptákům dají líp. Což je situace v ekologickém zemědělství.

Otázka v závěru článku o vyšší nutriční hodnotě biopotravin je překvapivě diletantská (od autora i Aisly McKenzieové). Jednak rozdíl v obsahu bílkovin u konvenční a ekologické pšenice není 10% (ten je technicky i biologicky nemožný), ale v průměru jen 1–3%, podstatné ale je, že vyšší obsah méně kvalitní bílkoviny má s lepší nutriční hodnotou málo společného. Nutriční hodnota je mnohem širší pojem, složený z dlouhé řady faktorů, takže laická otázka "Stojíme před otázkou, jak je to s údajnou vyšší nutriční hodnotou biopotravin, o níž jsou spotřebitelé neustále přesvědčováni?" je opravdu trapná.

S článkem nesouvisející, ale záměr potvrzující (křecovité napadení ekologického zemědělství) je poslední odstavce o mykotoxinech, nalezených v círoku v jedné brazilské studii. Mykotoxiny lze za jistých okolností nalézt všude. Dodatek autora, že v biopotravinách musí být více mykotoxinu, protože plodiny nejsou v ekologickém zemědělství ošetřovány

chemickými fungicidy svědčí o neznalosti problematiky. Existuje řada studií, které ukazují, že rozdíly v obsahu mykotoxinu mezi konvenčně a ekologicky pěstovanými plodinami žádné nejsou (na příklad Olsen, M., Möller, T., 1995, Eltun, R., 1996, etc.). Většina těchto nebezpečnějších mykotoxinů se tvoří při špatném skladování, ne v porostu. To se může přihodit jak v ekologickém tak i konvenčním zemědělství. Aflatoxin, způsobující rakovinu, se na příklad nejčastěji vyskytuje v plsnivém chlebu. A také v importovaných jadrných krmivech ze suspektních zemí, používaných v konvenčním zemědělství. Aplikace chemických fungicidů v konvenčním zemědělství může v některých případech být i kontraproduktivní – je známo, že fungicid typu strobilurin (v přípravku Amistar) ovlivňuje složení hub na napadených zrnech obiloviny a paradoxně tak podporuje napadení Fusariem a tím zvyšuje riziko kontaminace zrna mykotoxinem Fusaria (deoxynivalenolem). V konvenčním zemědělství.

Kdo chce psa bit, hul si vždycky najde. To je jediné poučení z celého článku.

Agr. Dr. Josef Dlouhý, Prof. h. c.

26.5.2010